

Βιβλιοθήκη Σερρών

του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

Ένας χώρος για τους φοιτητές, τους ακαδημαϊκούς και τους βιβλιόφιλους της πόλης μας

Τον Δεκέμβριο του 2023 παρουσιάστηκε στη Βιβλιοθήκη Σερρών του ΔΙ.ΠΑ.Ε. η εικαστική εγκατάσταση «Rechair / Η Παράσταση» με έργα φοιτητών του τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, υπό την επίβλεψη του εικαστικού Σπύρου Κόκκινου και τις ενέργειες προετοιμασίας και δημοσιότητας από την προϊσταμένη της βιβλιοθήκης, Αγνή Σιούλα, και του προσωπικού της Βιβλιοθήκης. Το θέμα της έκθεσης ήταν ο ανασχηματισμός των ανακυκλώσιμων χρηστικών αντικειμένων, όπως είναι οι παλιές καρέκλες, με στόχο τη δημιουργία ενός πρότυπου εικαστικού μοντέλου. Αυτή η δράση αποτέλεσε την αφορμή για να δούμε εξελικτικά τη διαδρομή της Βιβλιοθήκης από την ημέρα της στέγασής της στο νεόκτιστο τριώροφο κτίριο που εγκαινιάστηκε το 2000.

Της Μαριάννας Τσιολπίδου

Πρώτα πρώτα ας γνωρίσουμε τον άνθρωπο πίσω από αυτό το μεγάλο έργο. Την αρχιτέκτονα και αφιρητητήσασα σήμερα καθηγήτρια του ΔΙ.ΠΑ.Ε Λίλα Θεοδωρίδου που αφιέρωσε 10 ολόκληρα χρόνια σχεδιάζοντας το κτίριο, επιβλέποντας την κατασκευή, τον εξοπλισμό και παρακολουθώντας στενά τη δημιουργία της συλλογής και τη λειτουργία του (1998 έως 2008).

Η Λίλα Θεοδωρίδου παραχώρησε μια σύντομη συνέντευξη ειδικά για το Ser-Free εστιάζοντας στο κέλυφος της Βιβλιοθήκης και το ιστορικό της ανέγερσής της.

Λ.Θ.: «Η επιθυμία των ανθρώπων να συγκεντρώσουν σ' ένα βιβλίο ή σε ένα οικοδόμημα, αν είναι δυνατόν, όλη τη γνώση, υπήρξε πάντα ένα "ουτοπικό" πάθος. Σ' αυτό το πάθος παρασυρθήκαμε και εμείς στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Τότε οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες ήταν λίγες και στον

χώρο των Τ.Ε.Ι. ακόμη λιγότερες. Η πρόκληση να σχεδιάσουμε ένα κτίριο “γνώσης” ήταν μεγάλη. Ήμασταν ακόμη ανυποψίαστοι για την επέλαση της πληροφορικής και τις τεράστιες αλλαγές που αυτή θα έφερνε τόσο στη βιβλιοθηκονομική επιστήμη όσο και στον σχεδιασμό των κτιρίων βιβλιοθηκών. Κάπως έτσι ξεκίνησαν όλα. Η μελέτη του κτιρίου έγινε το διάστημα 1993-1994. Μόλις το έργο δημοπρατήθηκε το 1997 ξεκίνησε η κατασκευή του. Αποπερατώθηκε το καλοκαίρι του 2000.

Η Βιβλιοθήκη αναπτύχθηκε γύρω από ένα κεντρικό αίθριο σε δύο ορόφους και σε τμήμα του ημιυπογείου. Στον Α΄ όροφο κατασκευάστηκε ένας ευρύς χώρος εκτόνωσης, το πληροφοριακό τμήμα, ζώνη για τα περιοδικά και νησί-δα υπολογιστών. Ο χώρος εκτόνωσης φωτίζεται από μεγάλη περιμετρικά υαλοστάσια και από την οροφή. Μέσω ανεξάρτητου διαδρόμου το ισόγειο επικοινωνεί με μια ενότητα πέντε γραφείων. Στον όροφο διατάχθηκαν τα βιβλιοστάσια του δανειστικού τμήματος. Οι δύο όροφοι επικοινωνούν μέσω ανεξάρτητου κλιμακοστασίου και οπτικά μέσω του κεντρικού υαλοσκέπαστου αιθρίου. Στο ημιυπόγειο τοποθετήθηκαν τα βιβλιοστάσια των συγγραμμάτων που διανέμονται στους σπουδαστές, το αρχαιοστάσιο της βιβλιοθήκης (παλιά βιβλία, υλικό για επεξεργασία), χώρος για υπολογιστικό κέντρο. Η συνολική επιφάνεια ανέρχεται στα 3.000 τ.μ.»

Τα εγκαίνια-Δεκέμβριος 2000

Λ.Θ.: «Τα εγκαίνια του κτιρίου έγιναν με επισημότητα στις 15 Δεκεμβρίου 2000. Οι προσδοκίες από την αρχή ήταν πολλές. Το κτίριο ήταν περίοπτο, η πρόσβαση σ’ αυτό εύ-

κολη. Στην ανάδειξή του συνέβαλε ο σχεδιασμός του περιβάλλοντος χώρου, ο απλός και λειτουργικός διάδρομος πρόσβασης και η γειννίαση με ευρύχωρο χώρο στάθμευσης. Η επίπλωσή του με σταθερά και κινητά έπιπλα ήταν ένα πρόσθετο ζήτημα, στο οποίο αφιερώθηκε πολύς χρόνος. Η επιλογή νέων βιβλιοστασίων και η ενσωμάτωση των προϋπαρχόντων στο συνολικό αποτέλεσμα ήταν μια μικρή “περιπέτεια”. Αποτιμώντας τον αρχικό σχεδιασμό θα μπορούσαμε να πούμε ότι το κτίριο λειτούργησε ικανοποιητικά. Ειδικά ο χώρος εκτόνωσης στο ισόγειο αποδείχθηκε ιδιαίτερα χρήσιμος για πολλών ειδών εκδηλώσεις, όπως εκθέσεις, παρουσιάσεις, δεξιώσεις. Εξίσου χρήσιμη ήταν και η ζώνη των γραφείων στο πίσω μέρος, που φιλοξένησε για πολλά χρόνια, τους κατά καιρούς “άστεγους” νεοφερμένους καθηγητές».

Μόνιμες εικαστικές παρεμβάσεις

Λ.Θ.: «Και ενώ οι υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης εξελίσσονται, αξιοσημείωτο είναι ότι δύο συμπολίτες μας παρέβησαν εικαστικά, ώστε να αποκτήσει ο εσωτερικός χώρος περισσότερη ζεστασιά και καλλιτεχνικό ενδιαφέρον. Ο λόγος είναι για τον γραφίστα Αλέξη Κυπαρίση και για τον Νίκο Γεωργάκα. Ο Αλέξης Κυπαρίσης υπογράφει το μεγάλο πανό που κρέμεται στο κεντρικό αίθριο. Τα αδρά, στιβαρά και μεγάλου μεγέθους γλυπτά του Νίκου Γεωργάκα –επεξεργασία ξύλου και σιδήρου– κοσμούν τον χώρο εκτόνωσης και το εσωτερικό της Βιβλιοθήκης μ’ έναν, θα λέγαμε, μοναδικό τρόπο. Το “ΑΕΝΑΟ”, το “ΠΑΡΑΒΟΛΟΕΙΔΕΣ” και το “ΚΥΜΑ” “πυκνώνουν” τον αρχιτεκτονικό χώρο και προσελκύουν το βλέμμα των επισκεπτών».

interview

Ας συμπληρώσουμε όμως την αφήγηση μας για τη Βιβλιοθήκη με ορισμένες ακόμη πληροφορίες που μας έδωσε η κυρία Αγνή Σιούλα.

Η καθημερινή λειτουργία

Α.Σ.: «Εξίσου αξιόλογη είναι η συλλογή της, την οποία εμπλουτίζουν και διαχειρίζονται συνεχώς συμφώνα και με τις τεχνολογικές εξελίξεις οι βιβλιοθηκονόμοι που εργάζονταν σ' αυτή, όπως η Γρηγοριάδου Σοφία, η Μάρθα Χριστοφορίδου, ο Ευάγγελος Παπάζογλου, η Αθανασία Κηπουρού και αρκετοί ακόμη σημαντικοί βιβλιοθηκονόμοι και πληροφορικοί που προσέφεραν τις υπηρεσίες τους στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Σταθμός για την περαιτέρω ανάπτυξη της Βιβλιοθήκης στάθηκε το 12ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στο οποίο συμμετείχαν 550 ακαδημαϊκοί βιβλιοθηκονόμοι από όλη την Ελλάδα, καθώς και ειδικοί του χώρου από το εξωτερικό. Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου στο χώρο εκτόνωσης πραγματοποιήθηκε έκθεση υλικού των ΓΑΚ».

Συνεργασίες

Α.Σ.: «Σημαντική υπήρξε, επίσης, και η συνεργασία με τη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών, τη ΔΕΠΚΑ Σερρών και τον Σύνδεσμο Φιλολόγων. Επιπλέον, μια σημαντική συνεργασία αναπτύχθηκε μέσω της δημιουργίας του δικτύου των δώδεκα Σχολικών Βιβλιοθηκών. Μεταξύ του 2011 και 2016 η βιβλιοθήκη εξελίχθηκε περαιτέρω με επιστημονικά υπεύθυνο τον καθηγητή Ιωάννη Καλόμοιρο και μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ απέκτησε τεχνολογία RFID και Ιδρυματικό Αποθετήριο, νέο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Βιβλιοθήκης, ένα selfcheck δανεισμού και νέες ψηφιακές υπηρεσίες. Ενώ χάρη στο πρόγραμμα "ΣΤΗΡΙΖΩ" και την υπεύθυνη του προγράμματος καθηγήτρια Λίλα Θεοδωρίδου, η Βιβλιοθήκη το 2021 απέκτησε εξοπλισμό που ενισχύει τη συμπεριληπτική εκπαίδευση, καθώς άρει τα εμπόδια των φοιτητών που αντιμετωπίζουν ήπιες μαθησιακές δυσκολίες ή αναπηρία. Σ' αυτό το πλαίσιο η Βιβλιοθήκη Σερρών απέκτησε φορητές ράμπες αμαξιδίων και πτυσσόμενες ράμπες ανάβασης, ειδικό εξοπλισμό και εγκατεστημένα προγράμματα που βοηθούν σε θέματα ειδικών μαθησιακών δυσκολιών, σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα, αισθητηριακές αναπηρίες, κινητικές αναπηρίες, προβλήματα λόγου και ομιλίας και τυφλότητα».

Τελικά, είναι βιβλιοθήκη μόνο του Πανεπιστημίου ή αφορά όλους τους Σερραίους;

Α.Σ.: «Αρχικά, κάθε κάτοικος του νομού μπορεί να γίνει μέλος της Βιβλιοθήκης και να δανείζεται βιβλία λογοτεχνίας, ιστορίας ή ακόμα και ακαδημαϊκά. Άλλωστε, η Βιβλιοθήκη δεν είναι ανοιχτή μόνο για τους φοιτητές και τους εκπαι-

δευτικούς του ΔΙ.ΠΑ.Ε., άλλα χρόνια τώρα έχουν πρόσβαση φοιτητές του Ε.Α.Π. και συμπολίτες μας που χρειάζονται τις υπηρεσίες της. Η Βιβλιοθήκη αυτήν τη στιγμή αριθμεί 2.000 μέλη ως εξωτερικούς χρήστες. Επιπλέον, μπορεί οποιοσδήποτε πολίτης να έχει πρόσβαση σε βιβλία, σε επιστημονικά περιοδικά, σε ψηφιακά επιστημονικά περιοδικά και ebooks και στις βάσεις δεδομένων, σε εξειδικευμένα εργαλεία αναζήτησης, καθώς και στο ιδρυματικό αποθετήριο που εμπεριέχει την πνευματική παραγωγή του πανεπιστημίου, αλλά και σημαντικά περιοδικά του νομού υψηλής πολιτιστικής αξίας που προβάλλονται και διατηρούνται. Αξίζει να σημειωθεί, ακόμη, ότι η Βιβλιοθήκη Σερρών είναι η μοναδική στο ΔΙ.ΠΑ.Ε. που υποστηρίζει τον διαδανεισμό, δηλαδή τον δανεισμό κάποιου βιβλίου ή άρθρου που βρίσκεται σε άλλη βιβλιοθήκη.

Η σχέση βιβλιοθήκης-πόλης αποδεικνύεται έμπρακτα από το γεγονός ότι οι εργαζόμενοι δέχονται σχολεία του νομού για ξενάγηση, ώστε οι μαθητές να ενημερωθούν για τον σκοπό και τους στόχους μιας βιβλιοθήκης και για τις συμβατικές και ψηφιακές υπηρεσίες που προσφέρονται από τη Βιβλιοθήκη Σερρών του ΔΙ.ΠΑ.Ε. Εντός αυτού του πλαισίου και ειδικά για τις τάξεις των δημοτικών σχολείων προσφέρεται ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα για την ιστορία της γραφής, των βιβλίων και των βιβλιοθηκών».

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι η Βιβλιοθήκη είναι ένας ανοιχτός δημόσιος χώρος και θα μπορούσε να αξιοποιηθεί περαιτέρω από άλλους φορείς ώστε να ενημερωθούν οι πολίτες και να ξεκινήσει η επαφή τους μαζί της. Είναι πάντα «ανοιχτή» σε ανθρώπους με διάθεση για δημιουργία και αγάπη για τις τέχνες, τον πολιτισμό και τις επιστήμες.

Θερμές ευχαριστίες στις κυρίες Λίλα Θεοδωρίδου και Αγνή Σιούλα χωρίς τη συνδρομή των οποίων δεν θα είχε πραγματοποιηθεί ποτέ αυτό το άρθρο!